

บทที่

8

ตัวต้นทวน

ความต้านทานในวัตถุ

ในวัตถุต่างชนิดกันค่าความต้านทานที่เกิดขึ้นภายในวัตถุเหล่านั้นจะแตกต่างกันไป วัตถุบางชนิดมีความต้านทานต่ำมักถูกเรียกว่า ตัวนำ (Conductor) วัตถุบางชนิดมีความต้านทานสูงมักถูกเรียกว่า ฉนวน (Insulator)

ชื่อวัตถุ	ความต้านทาน (โอห์ม – เซนติเมตร ที่ 20°C)
เงิน	1.6×10^{-6}
ทองแดง	1.7×10^{-6}
อะลูมิเนียม	2.8×10^{-6}
คาร์บอน	4×10^{-3}
เจอร์เมเนียม	65
ซิลิคอน	55×10^3
แก้ว	17×10^{12}
ยาง	10^{18}

ตัวต้านทานตามประเภทวัสดุที่ใช้

ตัวต้านทานประเภทโลหะ

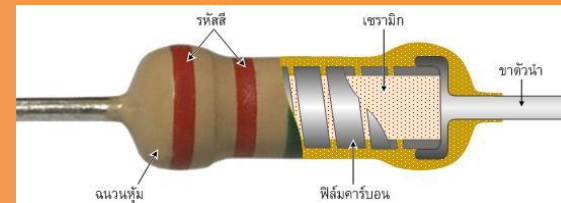
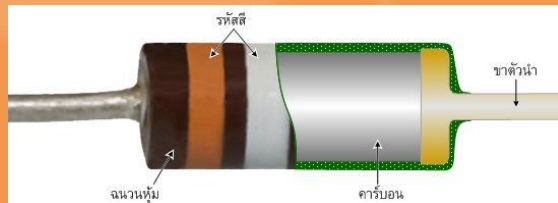
โลหะที่นำมาใช้ในการผลิตตัวต้านทานมีหลายชนิดด้วยกัน เช่น นิกเกิล สังกะสี แคดเมียม ทองแดง โคโรเนียม และแมงกานีส เป็นต้น

ตัวต้านทานตามประเภทวัสดุที่ใช้

ตัวต้านทานประเภทอโลหะ

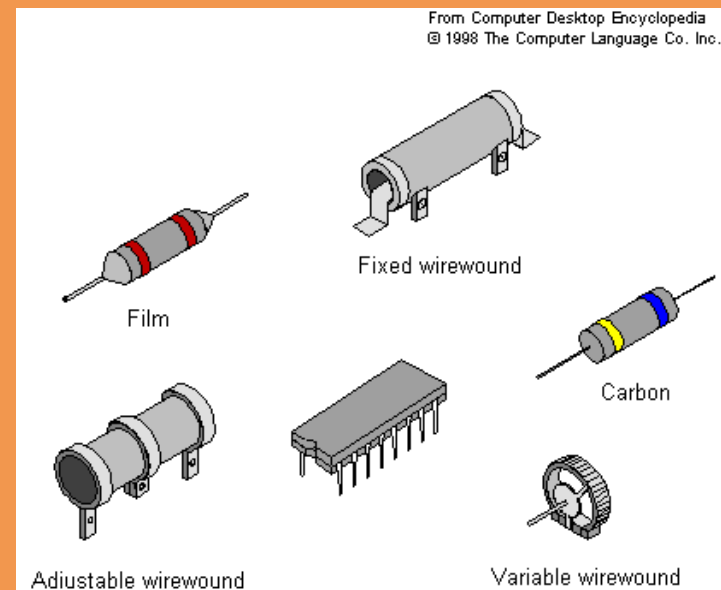
เป็นตัวต้านทานที่ผลิตขึ้นมาจากวัสดุที่ไม่ใช่โลหะ วัสดุอโลหะที่นิยมนำมาใช้ผลิตตัวต้านทาน ได้แก่ คาร์บอน (Carbon)

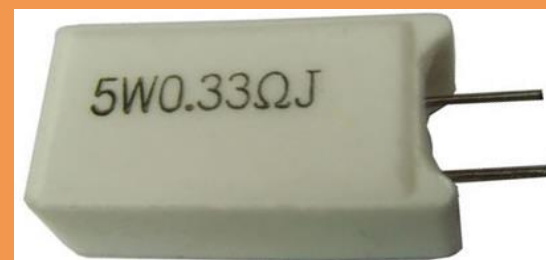
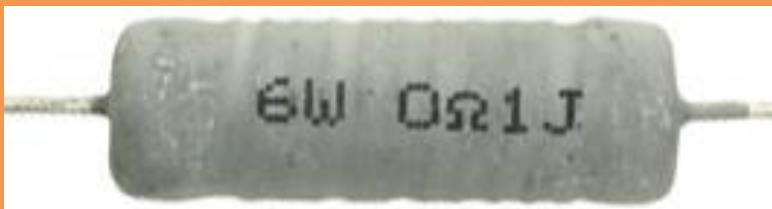
ตัวต้านทานตามรูปแบบผลิต

1. ตัวต้านทานชนิดค่าคงที่
2. ตัวต้านทานชนิดแบ่งค่า
3. ตัวต้านทานชนิดเปลี่ยนเลือกค่า
4. ตัวต้านทานชนิดปรับเปลี่ยนค่า
5. ตัวต้านทานชนิดพิเศษ

การอ่านความต้านทานจากรหัสตัวเลขตัวอักษร

ตัวต้านทานที่บอกค่าออกมาโดยตรง จะพิมพ์ค่าความต้านทานลงบนตัวต้านทานตามค่าความต้านทานของตัวต้านทานตัวนั้น พร้อมทั้งแสดงหน่วยกำกับไว้ บางครั้งมีค่าการทนกำลังไฟฟ้า และค่าเปอร์เซ็นต์ความผิดพลาดกำกับไว้ด้วยก็ได้ ตัวต้านทานบางแบบอาจใช้ตัวอักษรกำกับไว้บอกค่าเปอร์เซ็นต์ความผิดพลาดแทนตัวเลข

การอ่านความต้านทานจากรหัสตัวเลขตัวอักษร

บอกค่าเป็นรหัสตัวเลขตัวอักษร

แบบตัวเลข 3 ตัว และอาจเพิ่มตัวอักษร 1 ตัว การอ่านค่า
ให้อ่านตัวเลขจากซ้ายมือไปขวามือ

ตัวตั้งหลักที่ 1 = 4
ตัวตั้งหลักที่ 2 = 7
จำนวนเลขศูนย์ที่เติม เช่น เลข 2 = 00
ค่าเปอร์เซ็นต์ผิดพลาด เช่น F = $\pm 1\%$

$R = 4,700 \Omega = 4.7 \text{ k}\Omega$
ผิดพลาด $\pm 1\%$

ตัวตั้งหลักที่ 1 = 1
ตัวตั้งหลักที่ 2 = 0
จำนวนเลขศูนย์ที่เติม เช่น เลข 3 = 000
ค่าเปอร์เซ็นต์ผิดพลาด เช่น J = $\pm 5\%$

$R = 10,000 \Omega = 10 \text{ k}\Omega$
ผิดพลาด $\pm 5\%$

การอ่านความต้านทานจากรหัสสี

แบบรหัส 4 แถบสี

ทั้งแถบสีที่ 1 และแถบสีที่ 2 แทนค่าเป็นตัวเลขลงไป ส่วน
แถบสีต่อมาเป็นแถบสีที่ 3 เป็นแถบสีตัวคูณหรือจำนวนเลข
ศูนย์ แถบสีที่ 4 ซึ่งอาจอยู่ติดกันหรืออยู่ห่างออกมา
เล็กน้อย เป็นแถบสีแสดงค่าผิดพลาด

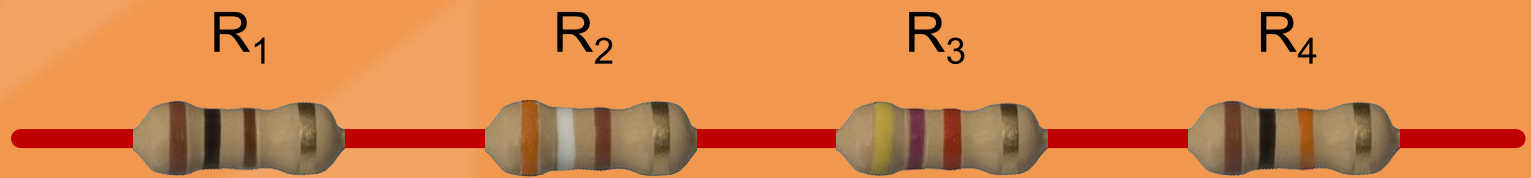
แสดงค่าแถบสีตัวต้านทานแบบรหัส 4 แถบสี

ข	แถบสีที่ 1 ค่าตัวเลข	แถบสีที่ 2 ค่าตัวเลข	แถบสีที่ 3 ค่าตัวคูณ (เติมจำนวนศูนย์)	แถบสีที่ 4	
				ค่าผิดพลาด	อักษร
ดำ	0	0	1		
น้ำตาล	1	1	10	± 1%	F
แดง	2	2	100	± 2%	G
ส้ม	3	3	1,000		
เหลือง	4	4	10,000		
เขียว	5	5	100,000	± 0.5%	D
น้ำเงิน	6	6	1,000,000	± 0.25%	C
ม่วง	7	7	10,000,000	± 0.1%	B
เทา	8	8		± 0.05%	A
ขาว	9	9			
ทอง			0.1	± 5%	J
เงิน			0.01	± 10%	K
ไม่มีสี				± 20%	M

การต่อตัวต้านทาน

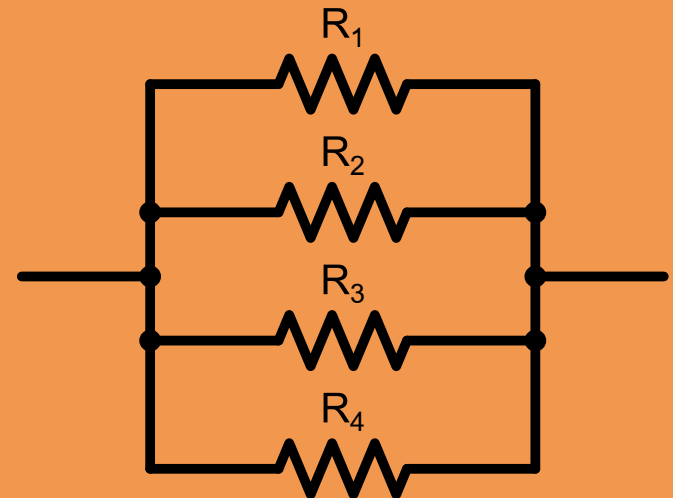
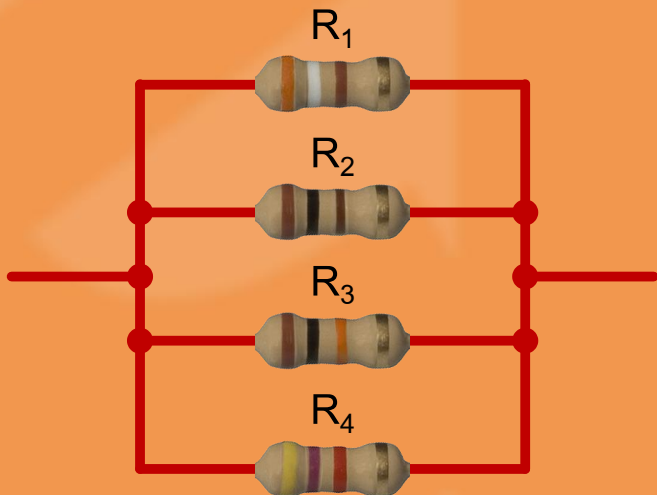
การต่อตัวต้านทานแบบอนุกรม เป็นการต่อตัวต้านทานเข้าด้วยกันแบบเรียงลำดับต่อเนื่องกันไป

การต่อตัวต้านทาน

การต่อตัวต้านทานแบบขนาน เป็นการต่อตัวต้านทานแต่ละตัวในลักษณะक्रमขนานร่วมกันทุกตัว มีจุดต่อร่วมกัน 2 จุด

การต่อตัวต้านทาน

การต่อตัวต้านทานแบบผสม เป็นการต่อตัวต้านทานผสมรวมกัน ระหว่างการต่อแบบอนุกรมและการต่อแบบขนานอยู่ในวงจรเดียวกัน การต่อตัวต้านทานแบบผสมไม่มีวงจรตายตัว

